GRUPUL
BANCA
COMERCIALA
ROMANA

RAPORT ANUAL 2001

REPREZENTANȚE ÎN STRĂINĂTATE

BCR, NEW YORK
14 East 38th Street
12ve floor
NEW YORK, N.Y. 10016, U.S.A.
Tel.: (001) 212-5326339
Fax.: (001) 212-5326354

BCR, MOSCOVA
Str. Masha Poryvaeva nr. 11, BICE Building, room 503
107996 Moscova, Rusia
Satelit: (7-095) 2042062
Tel.: (095) 2047937
Tel./Fax.: (7-095) 9753898

BĂNCI ÎN STRĂINĂTATE CU PARTICIPARE DE CAPITAL BCR

BCR CHIȘINĂU
Str. Tricolorului nr. 32A
Chișinău, Rep. Moldova
Tel.: (022) 223881
Fax.: (022) 220965

ANGLO-ROMANIAN BANK LIMITED
3 Finsbury Square, London EC2A 1 AE
United Kingdom
Tel.: (0044) (020) 78264200
Fax.: (0044) (020) 76281274

BANCA ITALO-ROMENA SpA.
Viale Nino Bixio, N. 1
31100 Treviso, Italia
Tel.: (0039) (0422) 697411
Fax.: (0039) (0422) 697499
SWIFT: BITR IT 22

BANQUE FRANCO-ROUMAINE S.A.
19 Avenue de L'Opera
75001, Paris, France
Tel.: (0033) 1-55047200
Fax.: (0033) 1-55048099

FRANKFURT-BUKAREST BANK A.G.
Westendstrasse 28
D-60325 Frankfurt am Main, Germany
Tel.: (0049) (069) 97141310
Fax.: (0049) (069) 97141319

MISR ROMANIAN BANK S.A.
54 Lebanon Str., Mohandessin
P.O. Box, 144 Mohandessin
Giza, Cairo, Egypt
Tel.: (0020) 2-3039825
Fax.: (0020) 2-3039804
Telex: 21573 mrb un

Sediul central :
B-dul Regina Elisabeta nr. 5, sector 3
Bucureşti, România
telex : 10893 bcrom
telefon : +40 (021) 312.61.85
fax : +40 (021) 312.20.96
web : www.bcr.ro
e-mail : bcr@bcr.ro

GRUPUL
BANCA
COMERCIALA
ROMANA

RAPORT ANUAL 2001

CUPRINS

MESAJUL PREŞEDINTELUI 3
CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE ŞI COMITETUL DE DIRECŢIE 6
REZULTATELE FINANCIARE ALE ANULUI 2001 8
ACTIVITATEA DE CORPORATE BANKING 12
ACTIVITATEA DE RETAIL BANKING 16
ACTIVITATEA CU CARDURI 20
PARTICIPAŢII ŞI ACTIVITATEA PE PIAŢA DE CAPITAL 24
ACTIVITATEA INTERNAŢIONALĂ 30
FOLOSIREA NOILOR TEHNOLOGII ŞI DEZVOLTAREA CANALELOR DE DISTRIBUŢIE MODERNE 34
MANAGEMENTUL RISCULUI 38
OBIECTIVE GENERALE ALE STRATEGIEI PENTRU PERIOADA 2001-2004 46
RAPORTUL DE AUDIT 48

MESAJUL PREȘEDINTELUI

Pentru Banca Comercială Română și pentru Grupul pe care aceasta îl conduce, 2001 a fost un an al consolidării poziției sale de lider în mai multe zone de afaceri, o perioadă în care am reușit să îmbinăm creșteri cantitative cu semnificative îmbunătățiri calitative. A fost un an în care am obținut rezultate foarte bune în activitatea de zi cu zi. În prezent, B.C.R. este ***bine cunoscută*** și este ***percepută*** ca una dintre cele mai stabile instituții financiare de pe piața românească.

Realizările noastre în 2001 sunt reprezentative pentru dezvoltarea Grupului. În condițiile unor creșteri anuale a activelor Grupului de peste 18% (atingând 3,7 miliarde USD) și a profitului net de 20% (130,4 milioane USD) pe Standardele Internaționale de Contabilitate, noi ne-am îndeplinit și depășit proiecțiile ambițioase, precum și obiectivul strategic de păstrare a poziției de lider pe piață. Ca urmare a acestor creșteri înregistrate, rentabilitatea activelor medii (ROAA) a crescut la 3,78% în 2001 de la 3,40% în 2000. Rentabilitatea capitalurilor medii (ROAE) a crescut ușor la 20,30% în 2001 de la 20,08% în 2000.

În ceea ce privește implementarea obiectivelor strategice, anul 2001 a fost unul în care au existat multe inițiative ale Grupului nostru dinamic. Am înregistrat un progres important în dezvoltarea platformei noastre interne, obiectivul final fiind acela de a oferi clienților noștri cele mai bune servicii prin implementarea conceptului de *one-stop-banking, one-stop-shopping.* Am înființat o subsidiară specializată de leasing care a intrat în funcțiune în luna aprilie 2001, precum și o subsidiară în domeniul asigurărilor care a început să funcționeze în ianuarie 2002, creând astfel condițiile de implementare și dezvoltare a activității de bancassurance. BCR Leasing a înregistrat rezultate foarte bune în 2001 deținând deja la finele acestui an o cotă de piață de 8%. Subsidiara noastră de brokeraj – BCR Securities – împreună cu banca au lansat cu succes prima emisiune de obligațiuni municipale în 2001 și s-au implicat mai puternic în emisiunea de obligațiuni corporatiste. Subsidiarele noastre bancare din străinătate (Londra, Frankfurt, Paris și Chișinău) au sprijinit în mod eficient activitatea băncii, în special în zona creditelor sindicalizate și a operațiunilor pe piețele de capital și au încheiat anul 2001 cu rezultate bune.

Banca Comercială Română, banca mamă a Grupului, a continuat să înregistreze rezultate excelente. B.C.R. este cea mai mare bancă din România, având o cotă de aproximativ 30% pe toate segmentele de piață pe care acționează. Baza sa de clienți s-a dublat în ultimii 3 ani, atingând cifra de 2,7 milioane, din care 250 mii erau clienți persoane juridice.

În cursul anului 2001, creditele acordate de bancă clienților săi s-au cifrat la 3,5 miliarde USD (pe rulaj), rămânând pe sold la finele anului peste 1 miliard USD.

Calitatea creditelor s-a îmbunătățit în ultimii ani, în special ca urmare a perfecționării procedurilor de creditare și a managementului riscului. Acum trei ani, B.C.R. a introdus propriul său sistem de rating pentru clasificarea creditelor, sistem care este foarte apropiat de cel prevăzut de standardele internaționale, iar beneficiile pentru bancă nu au întârziat să apară.

Conform Strategiei și Planului de afaceri pe 5 ani, până în 2004, retail banking-ul a reprezentat o prioritate pentru anul 2001 și va fi o prioritate și în viitor, deoarece această zonă de activitate are potențialul de dezvoltare cel mai ridicat. Din 27 de noi produse lansate de bancă în anul care a trecut, 17 au aparținut zonei de retail, iar clienții le-au apreciat din plin. Creditele de consum au avut o creștere spectaculoasă în ultimii doi ani (de peste 7 ori), la finele anului 2001 acestea reprezentând 5% în total credite acordate de B.C.R. clienților nebancari. Activitatea de carduri a evoluat foarte bine și, în anul care a trecut, eforturile băncii în acest domeniu au fost în linie cu politicile și acțiunile guvernului și s-au concentrat pe educarea pieței, astfel încât să se treacă de la activități care au la bază plățile în numerar la cele în care plățile se realizează prin card. În perioada următoare se vor înregistra creșteri spectaculoase în activitatea de carduri.

Corporate banking-ul a reprezentat întotdeauna activitatea centrală a băncii, aceasta căpătând noi dimensiuni în anul 2001. Banca și-a îmbunătățit structura organizatorică și a devenit mai orientată spre client. Pe lângă Direcția de Management al relațiilor cu clienții și de celelalte direcții implicate în finanțarea corporațiilor (structuri create în ultimii doi ani), B.C.R. a înființat o nouă direcție care să se ocupe de administrarea proiectelor externe. În prezent, B.C.R. administrează și cofinanțează peste 2,2 miliarde USD sub formă de proiecte cu finanțare externă al căror scop principal este acela de restructurare a economiei și sprijinire a IMM-urilor, conlucrând fructuos cu Banca Mondială, Banca Europeană pentru Investiții, BERD, Uniunea Europeană și Japonia. În cadrul segmentului de clienți corporate, IMM-urile au beneficiat de o atenție deosebită în anul care a trecut.

Activitatea internațională a continuat să susțină eforturile băncii de a veni în sprijinul clienților. În 2001, B.C.R. a finalizat tranzacții de comerț exterior în valoare de aproape 6 miliarde USD, a reînnoit convenții pentru 17 linii de credit cu cele mai importante agenții de garantare a creditelor de export, precum și aranjamente pentru tranzacții (confirmări de acreditive sau garanții) cu un număr de peste 150 bănci de pe toate continentele.

În strategia noastră, orientată către client, facem tot posibilul să cunoaștem clienții mai bine decât competitorii noștri și să anticipăm cerințele acestora.

Diviziile noastre de management al relațiilor cu clienții, precum și cele de management al produselor și serviciilor bancare creează soluții care, de cele mai multe ori, depășesc așteptările clienților în ceea ce privește calitatea serviciilor oferite și costurile acestora. ***Misiunea*** noastră este să dăm posibilitatea clienților și să îi sprijinim să-și îmbunătățească situația lor financiară.

Înregistrăm succes și ne preocupă în continuare echilibrarea performanței actuale cu nevoia de investiții atât de necesare pentru viitor.

Echipa noastră a dovedit că are o mare experiență și capacitate de cunoaștere a pieței din România.

Construim un parteneriat strategic cu clienții noștri, axându-ne pe crearea de valoare adăugată pentru clienți și acționari și protejarea intereselor acestora pe termen mediu și lung.

Banca Comercială Română participă și contribuie la creșterea economică și modernizarea României în perioada actuală de tranziție și de accedere la Uniunea Europeană.

Banca Comercială Română este un partener responsabil al comunităților în care își desfășoară activitatea sprijinind dezvoltarea locală.

Toate aceste realizări au necesitat o muncă susținută din partea personalului de la nivelul băncii și din subsidiare. În consecință, mulțumim fiecărui angajat al băncii și al Grupului B.C.R. pentru contribuția la succesul înregistrat și pentru eforturile depuse în numele Grupului.

Menținerea poziției de lider pe piața bancară locală de către B.C.R. și câștigarea de către subsidiarele sale a unor cote semnificative pe piețele pe care acestea acționează, creșterea valorii adăugate pentru clienți, îmbunătățirea eficienței operaționale și întărirea caracterului de bancă universală și a structurii de grup ca entitate financiară reprezintă o parte din provocările cărora le vom face față zi de zi cu profesionalism, dedicație și capacitate de inovare și de creare de valoare.

Strategia noastră până în 2004 este construită în jurul așa numitei axe a celor "3P": productivitate, profitabilitate și predictibilitate.

Facem tot posibilul ca și în continuare Banca Comercială Română să fie percepută ca:

- ★ o companie cu viziune;
- ★ o companie care îi ascultă și îi înțelege pe clienți;
- ★ o companie care dispune de produse și servicii și care sprijină clienții – partener *"one-stop-banking, one-stop-shopping";*
- ★ o companie de viitor, cu viziune pe termen mediu și lung.

În activitatea noastră, sunt vizibile următoarele ***principii*** moderne:

- ★ parteneriat prietenos;
- ★ orientare spre soluții;
- ★ transfer de know-how;
- ★ echilibrarea rezultatelor pe termen scurt cu viziunea pe termen mediu și lung.

Doresc să mulțumesc fiecăruia din clienții B.C.R. pentru încrederea acordată instituției noastre în anul 2001 și să-mi exprim credința că relația noastră poate construi și dezvolta în următorii ani un parteneriat avantajos pentru ambele părți.

Este o mândrie să afirmăm că Banca Comercială Română dovedește că poate fi locul potrivit unde puterea echipei și a parteneriatului creează premisele unor afaceri prospere.

Președinte,
Dr. Nicolae DĂNILĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
(la data aprobării bilanțului)

Dr. Nicolae Dănilă	Președinte
Dr. Ion Nițu	Vicepreședinte
Dr. Ilie Mihai	Vicepreședinte
Drd. Eugen Cîrstea	Vicepreședinte
Dr. Nataliţa Hurduc	Vicepreședinte
Dr. Florin Georgescu	Membru
Iozsef Birtalan	Membru
Dr. Ionel Desmireanu	Membru
Mihai Fercală	Membru
Teodor Mihăescu	Membru

COMITETUL DE DIRECȚIE
(la data aprobării bilanțului)

Dr. Nicolae Dănilă	Președinte, Președintele BCR
Dr. Ion Nițu	Vicepreședinte, Vicepreședintele BCR
Dr. Ilie Mihai	Vicepreședinte, Vicepreședintele BCR
Drd. Eugen Cîrstea	Vicepreședinte, Vicepreședintele BCR
Dr. Nataliţa Hurduc	Vicepreședinte, Vicepreședintele BCR

Dr. Ion Nițu
Vicepreședinte

Dr. Ilie Mihai
Vicepreședinte

Drd. Eugen Cîrstea
Vicepreședinte

Dr. Nataliţa Hurduc
Vicepreședinte

CENZORI
(la data aprobării bilanțului)

Dr. Călin Oprea
Urania Moldovanu
Remus Dușa

AUDIT EXTERN

PricewaterhouseCoopers

REZULTATELE FINANCIARE ALE ANULUI 2001

În anul 2001 Grupul Banca Comercială Română a obținut rezultate financiare bune, ceea ce confirmă capacitatea managementului de a implementa obiectivele ambițioase propuse prin strategia băncii și planul de afaceri.

Aceste rezultate au fost obținute în condițiile în care sistemul bancar și-a îmbunătățit performanțele pe fondul revigorării economiei românești.

Mediul economic

Măsurile de politică macroeconomică întreprinse în anul 2001, în conformitate cu strategia de dezvoltare economică a României pe termen mediu, au asigurat o creștere a produsului intern brut, în condițiile revigorării procesului investițional și a exportului.

Astfel, produsul intern brut estimat pentru anul 2001 a fost de 1.154.126,4 miliarde lei, în creștere – în termeni reali – cu 5,3% față de anul precedent.

Structura produsului intern brut realizat în anul 2001 pe categorii de resurse și utilizări se prezintă astfel:

	Anul 2001 - miliarde lei -	În % față de anul 2000
Agricultură, silvicultură și piscicultură	154.311,0	121,2
Industrie	297.245,8	107,9
Construcții	57.977,0	105,2
Servicii	535.448,5	101,7
Servicii de intermediere financiară indirect măsurate	-16.983,3	146,3
Valoarea adăugată brută - total	**1.027.999,0**	**105,5**
Impozite nete pe produs	126.127,4	103,1
Produs intern brut	**1.154.126,4**	**105,3**
Consum final total	995.017,9	105,7
- al gospodăriilor populației	921.805,1	106,4
- al administrației publice	73.212,8	98,1
Formarea brută de capital, din care:	252.650,3	–
Formarea brută de capital fix	219.289,3	106,6
Export net de bunuri și servicii	-93.541,8	–
- export de bunuri și servicii	386.831,6	110,6
- import de bunuri și servicii	480.373,4	117,5

Creșterea produsului intern brut a fost determinată în mod semnificativ de mărirea volumului de activitate și, ca urmare, a valorii adăugate brute din agricultură (+21,2%), industrie (+7,9%) și construcții (+5,2%).

Creșterea cu 1,7% a aportului serviciilor la constituirea PIB-ului s-a datorat, în principal, activității de comerț cu amănuntul.

Pe categorii de utilizări, consumul final total a înregistrat în 2001 o creștere cu 5,7% față de anul precedent, ca urmare a creșterii cu 6,4% a consumului final efectiv al gospodăriilor populației, în timp ce consumul efectiv al administrației publice s-a diminuat cu 1,9% datorită măsurilor de reducere a cheltuielilor materiale și de personal.

Formarea brută de capital fix a înregistrat o majorare cu 6,6%. Rata de investiție (ca raport între formarea brută de capital fix și valoarea adăugată brută din economie) s-a păstrat relativ constantă față de anul 2000, fiind în jur de 21,3%.

Deficitul contului curent s-a majorat în anul 2001, ca urmare a creșterii mai accentuate a volumului importurilor de bunuri și servicii (+17,5%), comparativ cu cel al exporturilor (+10,6%).

Creșterea medie a prețurilor de consum în anul 2001 comparativ cu anul 2000 a fost de 34,5%, iar creșterea prețurilor de consum față de decembrie 2000 a fost de 30,3%, manifestându-se o tendință de dezinflație care a determinat și reducerea dobânzilor bancare.

La nivelul sistemului financiar-bancar anul 2001 s-a caracterizat prin accelerarea reformei în acest domeniu, în principal pe linia îmbunătățirii cadrului legislativ, prin armonizarea acestuia cu principiile prudențiale ale Uniunii Europene și cu cele mai bune practici internaționale, continuarea de către banca centrală a programului de asanare a sistemului bancar, privatizarea unor bănci etc.

Rezultatele financiare ale Grupului

Grupul Banca Comercială Română a valorificat oportunitățile oferite de revigorarea economiei, s-a încadrat în rigorile impuse de reforma din sistemul financiar-bancar și a reușit să se mențină ca lider de piață din punct de vedere al indicatorilor financiari.

La 31 decembrie 2001 profitul net al Grupului Banca Comercială Română a fost de 4.120.397 milioane lei (130,4 milioane USD), mai mare cu 20% comparativ cu anul precedent, în condițiile majorării volumului de afaceri derulate și creșterii eficienței operaționale.

Ca urmare a scăderii inflației de la 40,7% în 2000 la 30,3% în anul 2001, dobânzile au avut un trend descrescător, dar cu toate acestea venitul net din dobânzi a crescut cu aproape 16%.

Veniturile nete din comisioane au însumat, la 31 decembrie 2001, 3.281,5 miliarde lei, în creștere cu aproape 9% comparativ cu anul precedent în condițiile în care Grupul și-a dezvoltat oferta de servicii destinate clienților.

Creșterea veniturilor s-a realizat în contextul reducerii cheltuielilor de exploatare cu 9,4%, ceea ce a condus la o îmbunătățire a raportului cost-venituri de la 47,3% în anul 2000 la 43,0% în 2001.

În anul 2001, activele totale au fost de 118.079,4 miliarde lei, în creștere cu 18% față de anul 2000, iar în cadrul acestora creditele în valoare netă de 33.988,6 miliarde lei s-au majorat cu 14,4%.

Depozitele clienților au ajuns la 83.812,7 miliarde lei, cu 27% mai mult comparativ cu anul precedent în condițiile diminuării resurselor atrase de la bănci cu 14,0%.

Capitalurile proprii în valoare de 22.389,6 miliarde lei au crescut pe seama profitului distribuit pe fonduri și a majorării capitalului social.

Grupul Banca Comercială Română are în prezent o ofertă diversificată de produse și servicii financiare, care acoperă activități bancare, de corporate și retail banking, de piață de capital, leasing și asigurări la standarde înalte de calitate.

Societatea mamă a Grupului, Banca Comercială Română este lider în cadrul sistemului bancar românesc deținând peste 30% din activele bilanțiere ale băncilor comerciale persoane juridice române, având cea mai largă bază de clienți care la 31 decembrie 2001 cuprindea 2.457.941 persoane fizice și 249.369 persoane juridice, din care 245.649 IMM-uri.

Ca urmare a creșterilor înregistrate în activitatea Grupului, rentabilitatea activelor medii (ROAA) s-a majorat la 3,78% în 2001 de la 3,40% în 2000. Rentabilitatea capitalurilor medii (ROAE) a crescut ușor la 20,30% în 2001 de la 20,08% în 2000.

De asemenea, BCR este depozitara activelor unor fonduri deschise de investiții (societăți de investiții) și realizează prin rețeaua proprie distribuția unităților de fond. Prin intermediul subsidiarelor sale banca este prezentă și pe piața serviciilor de leasing financiar și asigurări generale.

ACTIVITATEA DE CORPORATE BANKING

Grupul Banca Comercială Română a conceput în permanență colaborarea cu clienții ca pe o condiție fundamentală a existenței și dezvoltării sale, consolidarea poziției actuale în domeniul "corporate banking" realizându-se în primul rând, prin adoptarea unei noi atitudini în relațiile de afaceri, constând în personalizarea acestora.

La finele anului 2001, numărul firmelor care apelau la produse și servicii bancare a fost de 249.369. Clienții corporate sunt reprezentați de întreprinderi mari "blue chips" care desfășoară activități complexe, cu pondere în comerțul exterior și cote de piață semnificative, precum și întreprinderi mici și mijlocii care acționează în sectoare economice cu perspective reale de dezvoltare (aproximativ 99% din clienții corporate).

Structurarea afacerilor pe produse și servicii bancare are în vedere, în principal, pachetele de produse și servicii personalizate pe clienți, care asigură o mai bună satisfacere a cerințelor clienților și o acoperire și dispersie corespunzătoare a riscului, concomitent cu obținerea de venituri substanțiale.

Creditul continuă să fie produsul de bază pe care îl solicită firmele românești, pentru asigurarea capitalului de lucru sau pentru realizarea de investiții. Oferta de credite a Grupului s-a dezvoltat permanent, concomitent cu serviciile asociate acestora și cu procedurile interne de lucru, care completează reglementările Băncii Naționale a României.

Din totalul creditelor existente în sold la sfârșitul anului 2001, respectiv 33.988,6 miliarde lei, în creștere cu 14,4% față de anul precedent, 95% reprezintă creditele acordate clienților corporate.

Structura portofoliului de credite pe sectoare economice reflectă tendința de dispersare a riscului, prin orientarea către toate domeniile de activitate, accentul fiind pus pe susținerea industriilor cu potențial ridicat de dezvoltare și care contribuie la susținerea exporturilor de bunuri și servicii.

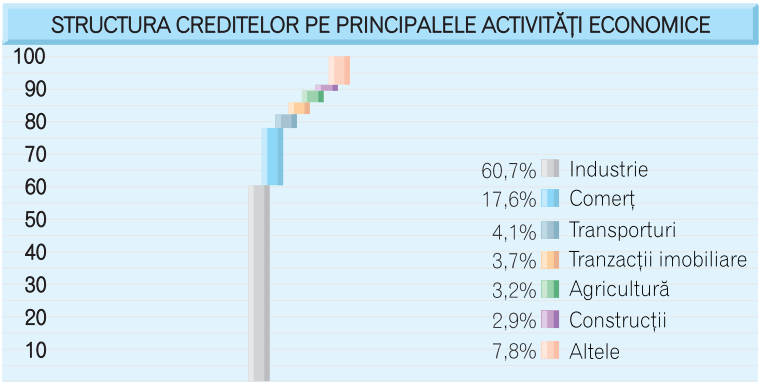

Grupul Banca Comercială Română acordă clienţilor săi credite de trezorerie, credite pentru export, credite pentru achiziţionarea de echipamente, credite ipotecare etc. Creditele în valută destinate, în principal, finanţării investiţiilor în cadrul proceselor de retehnologizare reprezentau, la sfârşitul anului 2001, 42,1% din total portofoliu de credite acordate clienţilor corporate. Pentru asigurarea fondurilor de acoperire a cererii de credite în valută, resursele interne atrase în valută se completează cu linii de finanţare externă contractate de la băncile de corespondent.

Ca tendinţă evidentă, se remarcă orientarea crescândă a activităţii de creditare spre finanţarea societăţilor comerciale cu capital privat, ponderea acestora ajungând la 73% din volumul total de credite.

Creditele în sold acordate IMM-urilor la 31 decembrie 2001 erau de 1,7 ori mai mari decât la finele anului 2000, având o pondere de 42,7% în total credite clienţi corporate.

Pe lângă produsele de creditare tradiţionale, Grupul Banca Comercială Română oferă clienţilor o gamă largă de servicii, cum ar fi cele de finanţare a comerţului exterior, factoring intern şi extern, leasing, servicii de cash-management, servicii electronice de tip Multicash. Totodată, sunt sprijinite firmele mari în atragerea de resurse de pe piaţa internaţională de capital, prin emisiune de obligaţiuni sau prin credite sindicalizate. Sunt oferite, de asemenea, garanţii bancare în lei şi valută pentru proiectele de investiţii, achiziţionarea de echipament de leasing, pentru creditul cumpărător sau furnizor, precum şi pentru activităţi de producţie.

Serviciile de factoring extern au fost lansate în anul 1998 și au avut o dezvoltare foarte dinamică, mai ales după ce Banca Comercială Română a devenit membră a Factors Chain International, iar din 2001 realizează și operațiuni de factoring intern. Valoarea serviciilor de factoring a crescut în anul 2001 cu 88% comparativ cu anul precedent, majoritatea clienților pentru aceste servicii aparținând industriei textile, construcțiilor de mașini și industriei metalurgice.

O etapă superioară în structurarea afacerilor o reprezintă oferta de produse integrate, care cuprinde, pe lângă produsele și serviciile bancare tradiționale și produse din domeniul asigurărilor, leasing-ului, piețelor de capital, managementului activelor, fapt ce concretizează conceptul ONE STOP BANKING, ONE STOP SHOPPING.

În domeniul activității de corporate se va acționa pentru:

- identificarea oportunităților de afaceri profitabile pentru bancă;
- dezvoltarea afacerilor stabile, de lungă durată și generatoare de venituri pe termen lung;
- înțelegerea detaliată a clientului și a nevoilor lui, precum și a afacerilor acestuia, atât din punct de vedere financiar cât și comercial.

ACTIVITATEA DE RETAIL BANKING

În anul 2001, Grupul Banca Comercială Română și-a creat o nouă politică de acțiune în domeniul retail-ului bancar, prin adoptarea unor direcții de dezvoltare care să aibă în vedere o nouă relație a băncii cu clienții persoane fizice.

În dorința de a satisface cât mai complet cerințele clienților, s-a oferit toată gama de produse și servicii bancare practicate pe piața internă, încercându-se dezvoltarea unui segment de clienți inițiați și fideli, pregătiți să lucreze cu instrumentele bancare cele mai sofisticate.

Primele acțiuni întreprinse în domeniul retail-ului au avut drept scop atragerea resurselor disponibile de la populație, organizarea managementului relațiilor cu clienții, folosirea unor noi canale de distribuție, dezvoltarea activității de marketing pentru crearea de noi produse care să completeze necesitățile clienților, precum și dezvoltarea culturii bancare la nivelul tuturor categoriilor de clienți.

În ultimii doi ani creditele de consum au crescut de peste 7 ori, iar numărul clienților persoane fizice cu peste 40%.

Produsul tradițional – creditul – a căpătat noi valențe pentru categoria persoane fizice, acoperind aproape toată gama de nevoi de finanțare-școlarizare, medicale, gospodărești, imobiliare, culturale, turism, personale etc.

Putem spune că unul din factorii decisivi în consolidarea poziției B.C.R. de lider pe piața bancară românească, în condițiile unei concurențe tot mai agresive, l-a constituit capacitatea sa de adaptare rapidă la cerințele pieței.

Diversificarea permanentă a ofertei de produse și servicii bancare destinate populației a asigurat competitivitatea băncii în țară și străinătate.

Acordarea unui volum mare de credite pentru nevoi personale a determinat opinia publică financiară internă să acorde, prin prestigioasa publicație "Bucharest Business Week", premiul pentru cea mai dinamică bancă de retail din România în anul 2001.

Activitatea de retail s-a dezvoltat inițial pe latura atragerii de resurse, banca renunțând treptat la împrumuturile de pe piața interbancară.

Ca principale instrumente de economisire, banca oferă depozite la vedere și la termen, depozite cu destinație specială (pentru pensie, concediu de odihnă), depozite pentru minori, certificate de depozit în lei, certificate cu discount în lei și valută.

Banca Comercială Română s-a preocupat și de lansarea unei game de servicii pentru persoane fizice, cum ar fi: schimbul valutar, păstrarea valorilor în casete, transferul sumelor în valută înspre și dinspre România prin SWIFT, Merchants Bank of California și prin sistemul MoneyGram, servicii de direct debit și standing order.

De asemenea, procesează orice tip de cec în principalele valute și emite cecuri sub sigla celor mai importante bănci corespondente în toate valutele convertibile. Banca oferă clienților cecuri de călătorie în colaborare cu American Express Bank, cu Thomas Cook Limited, precum și eurocecuri.

Clienții persoane fizice și micii întreprinzători au ocupat și vor ocupa în permanență un loc central în activitatea B.C.R. Informarea corectă și la timp a acestora, satisfacerea solicitărilor de credite în timp util și acordarea unor facilități categoriilor de clienți în vederea fidelizării acestora sunt obiective permanente ale strategiei în domeniul retail-ului.

GEORGE ENESCU

ACTIVITATEA CU CARDURI

Banca Comercială Română a fost prima bancă din România care, la sfârşitul anului 1994, a început procesarea cardurilor VISA, pentru ca un an mai târziu, în calitate de membru principal al EUROPAY INTERNATIONAL, să accepte la plată, prin reţeaua sa, carduri internaţionale emise sub sigla acestei organizaţii. Ulterior, banca a emis propriile sale carduri de debit, iar în cursul anului 2001 a lansat cardurile de credit.

Evoluţia numărului total de carduri emise de B.C.R. în perioada 1997 - 2001 este prezentată în graficul următor:

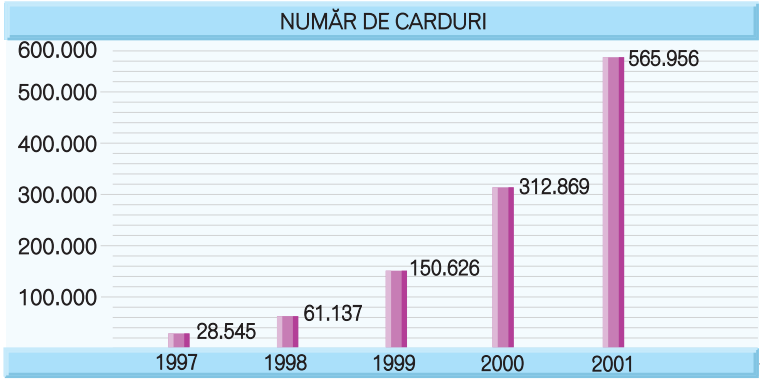

Banca Comercială Română emite în prezent 6 tipuri de carduri de debit şi două tipuri de carduri de credit:

- ★ carduri pentru persoane fizice;
  - ★ de debit: în lei - BCR MAESTRO, BCR VISA CLASIC, BCR VISA ELECTRON;
    în valută - BCR VISA INTERNATIONAL;
  - ★ de credit: în lei - BCR EUROCARD MASTERCARD;
- ★ carduri pentru persoane juridice;
  - ★ de debit: în lei - BCR EUROCARD BUSINESS;
    în valută - BCR VISA BUSINESS;
  - ★ de credit: în valută - BCR EUROCARD MASTERCARD BUSINESS.

Pe tipuri de carduri emise de B.C.R. în perioada 1998 - 2001 situația se prezintă astfel:

EVOLUȚIA CARDURILOR	1998	1999	2000	2001
BCR MAESTRO	50.927	131.415	282.368	418.752
BCR VISA CLASIC	8.356	15.559	25.586	34.896
BCR VISA BUSINESS	696	1.061	1.282	1.241
BCR VISA INTERNATIONAL	752	1.819	2.351	2.674
BCR EUROCARD MASTERCARD BUSINESS	406	772	1.282	1.829
BCR VISA ELECTRON	–	–	–	106.568

La sfârșitul anului 2001, numărul cardurilor emise de B.C.R. era de 565.956 (cu 81% în creștere față de anul 2000, cota de piață fiind de 30%).

Lansarea în luna martie a cardului de debit BCR VISA ELECTRON – card în lei cu utilizare internațională – a fost un succes. Datorită ariei sale de utilizare, precum și campaniei de promovare organizate de bancă împreună cu Visa International, la finele anului 2001 erau în circulație 106.568 carduri.

Structura pe tipuri de carduri în anul 2001 se prezintă astfel:

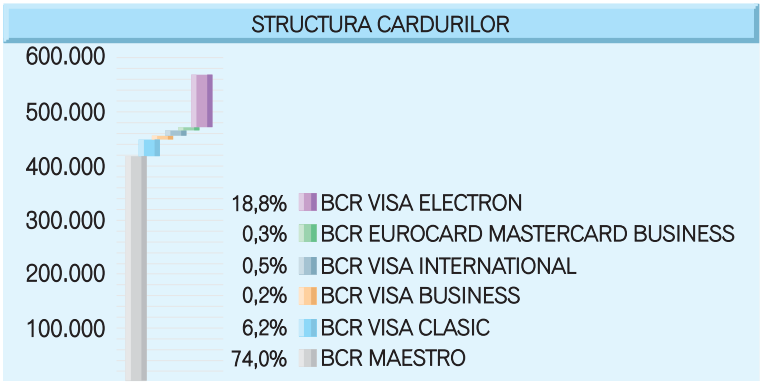

Venitul net din operațiunile cu carduri a fost în anul 2001 de 12.890 milioane lei.

Banca s-a preocupat permanent de extinderea rețelei de comercianţi care acceptă carduri B.C.R. la plată, precum și a POS-urilor. La 31 decembrie 2001, numărul de comercianți era de 889, iar cel al POS-urilor de 480. B.C.R. dispune de o rețea extinsă de ATM-uri, prin care se realizează în principal operațiuni de eliberare de numerar, la finele anului 2001 aceasta cuprinzând un număr de 336 aparate instalate.

Banca Comercială Română își va dezvolta în continuare activitatea cu carduri, având ca obiectiv în acest domeniu deținerea poziției de lider pe piață, atât ca emitent de carduri cât și ca acceptator la plată a cardurilor.

PARTICIPAȚII ȘI ACTIVITATEA PE PIAȚA DE CAPITAL

Participații la capitalul unor societăți bancare, financiare și nefinanciare

Unul din obiectivele fundamentale ale Băncii Comerciale Române îl reprezintă consolidarea poziției sale ca furnizor de servicii financiare integrate, prin întărirea structurilor de Grup, pentru a contribui la o mai bună exploatare a oportunităților de afaceri.

Structura de Grup financiar-bancar, în cadrul căreia sunt înregistrate societățile la care banca deține direct și indirect controlul, se prezintă astfel:

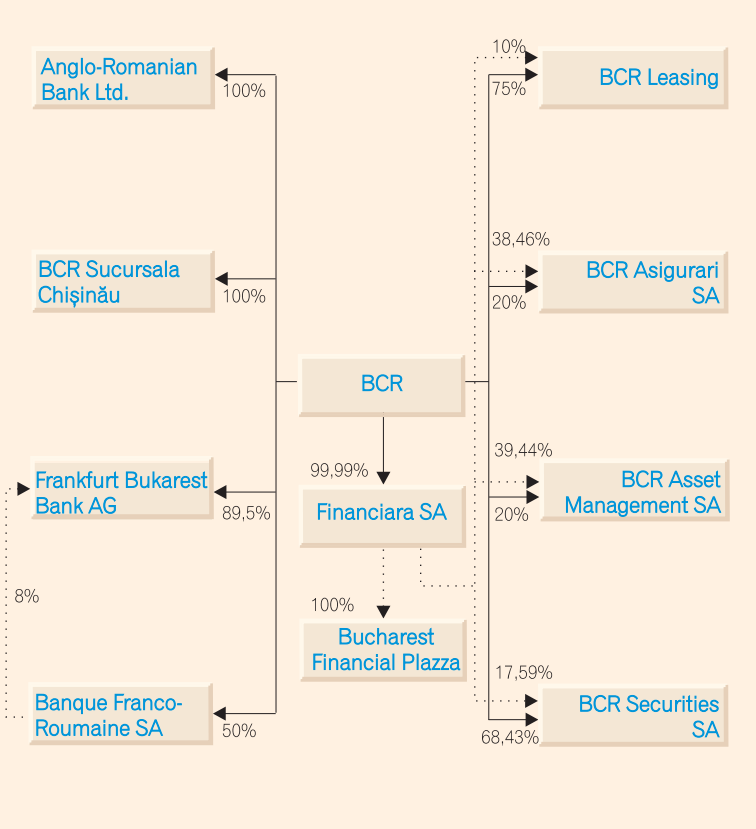

La data de 31.12.2001, Banca Comercială Română deținea participații la un număr de 29 societăți comerciale bancare, financiare și nefinanciare, în România și străinătate.

Participațiile interne reprezentau aportul băncii la capitalul social a 22 societăți comerciale, din care 18 societăți financiare și 4 societăți comerciale nefinanciare.

Portofoliul participațiilor externe ale B.C.R. cuprinde 6 participații la bănci cu sediul în străinătate: Anglo-Romanian Bank Ltd Londra, Banque Franco-Roumaine SA Paris, Frankfurt Bukarest Bank AG Frankfurt am Maine, B.C.R. Sucursala Chișinău, MISR Romanian Bank, SAE Cairo și Banca Italo-Romena SpA Milano.

Activitatea de administrare de participații a cunoscut o importantă dezvoltare începând cu anul 2000, având ca motivație finalizarea constituirii Grupului financiar bancar B.C.R. în scopul accesării tuturor piețelor financiare conexe activității bancare, acoperirii întregii game de servicii financiare, astfel încât oferta băncii să cuprindă servicii financiare integrate și să se asigure fructificarea cotei deținute de bancă pe piața financiar-bancară din România.

Totodată, în paralel cu întărirea structurii de grup, s-a urmărit consolidarea participațiilor profitabile, cu precădere financiar-bancare, în condițiile în care cele nefinanciare nu constituie o prioritate pentru B.C.R.

În aceeași perioadă, societățile bancare cu sediul în străinătate la care banca deține participații au înregistrat o evoluție pozitivă.

În aceste condiții, activitatea de investiții directe de capital pe termen lung a anului 2001 este expresia directă a modului în care banca se adaptează mediului economic și pieței, reflectându-se în procesul de întărire a structurii Grupului B.C.R., care operează acum atât pe segmentul bancar, cât și în sfera pieței de capital, a asigurărilor și a leasingului, participații care nu acționează pe aceeași piață cu B.C.R. dar care favorizează dezvoltarea activităților de bază și accesarea piețelor conexe.

În vederea dezvoltării structurii de grup, în cursul anului 2001 s-au luat următoarele măsuri:

- ★ înființarea SC B.C.R. Leasing SA, societate care a devenit operațională în martie 2001 și a cunoscut o dezvoltare importantă chiar în primul an de funcționare;
- ★ înființarea SC B.C.R. Asigurări SA, înregistrată la Registrul Comerțului București în luna decembrie 2001;
- ★ reorganizarea, restructurarea și majorarea capitalului social al SC B.C.R. Securities SA, realizându-se în acest mod atât adaptarea societății la condițiile pieței de capital din România cât și consolidarea cotei deținute de B.C.R.;

- ★ inițierea demersurilor pentru intrarea pe piața activității de management al activelor pentru fondurile/ familiile de fonduri sau societățile de investiții, prin înființarea SC B.C.R. Asset Management SA, societate care se afla, la data de 31.12.2001, în curs de finalizare a procedurii de constituire;
- ★ inițierea demersurilor pentru capitalizarea și consolidarea societăților din cadrul Grupului B.C.R. (majorarea capitalului social al B.C.R. Asigurări, Financiara, B.C.R. Leasing).

Activitatea pe piața de capital

În sfera serviciilor specifice pieței de capital, Banca Comercială Română este autorizată de Banca Națională a României, ca bancă de decontare a tranzacțiilor cu valori mobiliare compensate de Societatea Națională de Compensare, Depozitare și Decontare din anul 1996 și de Bursa de Valori București din anul 1997. Prin rețeaua de unități se decontează zilnic tranzacțiile unui număr important de societăți de valori mobiliare din întreaga țară. Cota de piață a băncii, determinată pe baza volumului de tranzacții de decontare a fost, în anul 2001, de 13,6%. Din punct de vedere al numărului de societăți de valori mobiliare care au contracte de decontare încheiate cu B.C.R., atât pentru Bursa de Valori București cât și pentru Societatea Națională de Compensare, Decontare și Depozitare, cota de piață a fost de aproximativ 34,5%.

Banca Comercială Română, autorizată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare încă din anul 1998 ca agent custode și bancă depozitară pentru fonduri deschise de investiții și societăți de investiții financiare, a depozitat pentru anul 2001 active în valoare medie lunară de 2.998 miliarde lei.

În anul 2001, banca a prestat în continuare servicii de distribuire a titlurilor de participare ale unor fonduri deschise de investiții (altele decât cele pentru care prestează servicii de depozitare).

Banca Comercială Română a acționat în anul 2001 în calitate de grup de vânzare pentru distribuirea regională sau națională, prin unitățile sale teritoriale, a acțiunilor și obligațiunilor emise în cadrul ofertelor publice de vânzare de valori mobiliare. Astfel, Banca Comercială Română a prestat servicii de ghișeu prin 29 de sucursale din județul Constanța și Municipiul București, în cadrul primei oferte publice de vânzare de obligațiuni municipale ale Primăriei Municipiului Mangalia. Emisiunea, în valoare de 10 miliarde lei, a fost intermediată de B.C.R. Securities.

De asemenea, Banca Comercială Română a participat, în calitate de grup de vânzare constituit din 62 sucursale din județe și Municipiul București, la oferta publică de vânzare de acțiuni emise de Fondul de Dezvoltare Turistică Sighișoara. Oferta intermediată de Active Internațional SA a fost lansată pentru 15,5 milioane de acțiuni în valoare de 155 miliarde lei.

În sfera tranzacțiilor cu valori mobiliare pe piața de capital, Banca Comercială Română s-a implicat atât pe piața internă de capital, cât și pe piața internațională de capital astfel:

Piața internă de capital

- ★ B.C.R. gestionează portofoliul de obligațiuni municipale emise de Primăria Mangalia, listate la Bursa de Valori București, obligațiuni care au fost achiziționate în cadrul derulării ofertei publice primare de punere în vânzare, intermediate de consorțiul format din B.C.R. Securities, B.C.R. și VMB Partners, valoarea nominală a portofoliului B.C.R. fiind de 530 milioane lei.
- ★ B.C.R. gestionează portofoliul de titluri de tranzacții care include acțiuni listate la Bursa de Valori București, emise de cele cinci societăți de investiții financiare (SIF Banat-Crișana, SIF Moldova, SIF Muntenia, SIF Oltenia, SIF Transilvania) care, la 31.12.2001, însumau 4 miliarde lei. Datorită lichidității ridicate a acestor acțiuni, precum și a rezultatelor bune ale acestor societăți, pentru a înregistra o rentabilitate ridicată a portofoliului, strategia B.C.R. vizează achiziționarea până la limita a 0,1% din capitalul social al fiecăreia din cele 5 societăți de investiții financiare.

Implicarea B.C.R. pe piața internă de capital s-a realizat prin societatea de valori mobiliare B.C.R. Securities, membră a Grupului B.C.R., aceasta asigurând servicii de intermediere și de consultanță privind acțiunile deținute de B.C.R. în portofoliu.

Piața internațională de capital

★ Obligațiuni și bilete la ordin

Pe piața internațională de capital, B.C.R. își desfășoară activitatea prin subsidiara sa, Anglo-Romanian Bank, aceasta acționând în calitate de intermediar și custode al titlurilor achiziționate de B.C.R. Strategia B.C.R. pe piața internațională de capital vizează identificarea și valorificarea oportunităților de investire în obligațiuni și bilete la ordin emise de entități românești cu garanția Ministerului Finanțelor Publice. Ca urmare atât a rezultatelor macroeconomice pozitive înregistrate de România cât și a creșterii calitative a indicatorilor de rating, în prezent valoarea portofoliului de titluri al B.C.R. pe piața internațională de capital s-a apreciat semnificativ, prețul de tranzacționare a titlurilor deținute aflându-se pe un trend crescător.

La 31.12.2001, Banca Comercială Română administra un portofoliu de bilete la ordin și obligațiuni în valoare nominală de 35.824.753,34 USD, structurat astfel:

- ★ bilete la ordin 15.529.693,68 USD
- ★ obligațiuni 20.295.059,66 USD

★ Credite sindicalizate

O altă activitate importantă a băncii vizează participarea în cadrul sindicatelor bancare, alături de bănci internaționale de renume pentru acoperirea necesităților financiare ale solicitanților. Ca urmare a randamentelor ridicate asigurate de un astfel de plasament, această activitate a cunoscut o evoluție ascendentă în ultimii ani.

★ Activitatea de consultanță

Pe lângă activitatea de investiții în titluri cotate pe piața internă și externă de capital, B.C.R. a participat în consorții alături de bănci și companii de renume, astfel:

- ★ B.C.R. a participat, alături de JP Morgan în cadrul unui consorțiu, în scopul obținerii mandatului privind acordarea de consultanță în vederea privatizării Romtelecom;
- ★ B.C.R. a participat, alături de GED Group, la selecția de ofertă organizată de Ministerul Finanțelor Publice pentru desemnarea consorțiului ce va administra Fondul Român pentru Eficiența Energiei.

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ

În anul 2001 activitatea internațională a băncii a avut ca obiectiv, îmbunătățirea cadrului de relații cu băncile corespondente, care să se materializeze în noi facilități comerciale și de trezorerie pentru a oferi clienților posibilitatea derulării tranzacțiilor în condiții cât mai favorabile.

Îmbunătățirea condițiilor de cont, a facilităților existente sau obținerea de noi facilități, au fost posibile ca urmare a rezultatelor obținute de BCR în anul financiar 2001.

În cei 11 ani de activitate, ca urmare a evoluțiilor parcurse, BCR a devenit un grup bancar puternic, un partener acceptat și recunoscut, o bancă de referință în sistemul bancar românesc.

În anul 2001 a continuat procesul de consolidare calitativă a relațiilor externe ale BCR, atât cu băncile corespondente cât și cu organismele financiare internaționale, agențiile de rating și agențiile de garantare a creditelor de export.

În pofida fuziunilor, achizițiilor și falimentelor care au avut loc pe piața bancară internațională, BCR a reușit să mențină numărul băncilor corespondente cu documente schimbate la 836, situate în marile centre economico-financiare ale lumii, ceea ce permite derularea tranzacțiilor la nivelul standardelor internaționale; în același timp, numărul băncilor cu cheie SWIFT schimbată a crescut la 1.500.

Banca Comercială Română deține 64 de conturi LORO, având totodată deschise 41 de conturi NOSTRO care permit transferurile de fonduri în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii.

În privința liniilor de finanțare cu acoperire furnizată de către agențiile de garantare a creditelor pentru export, numărul lor este de 17, din care 6 linii de finanțare fără limită de sumă. Perioadele de acordare sunt între 1 și 5 ani, finanțările fiind garantate de organizațiile guvernamentale specializate din țările respective, BCR fiind acceptată ca bancă garantă sau împrumutată.

În ceea ce privește operațiunile de trezorerie (tranzacții FOREX), numărul liniilor primite de la băncile străine corespondente s-a ridicat la peste 50. Pe lângă operațiuni FOREX, aceste bănci au oferit BCR condiții deosebit de avantajoase de plasare a depozitelor, având în vedere lichiditatea care permite BCR să fie plasator net pe piața interbancară, în special la băncile de prim rang.

În cadrul facilităților acordate Băncii Comerciale Române pentru operațiunile comerciale (acreditive și garanții), ponderea cea mai mare o dețin cele puse la dispoziție de băncile germane, urmate de băncile italiene, olandeze, franceze, americane, belgiene, elvețiene. În cele mai multe cazuri, acreditivele sunt confirmate de către majoritatea băncilor pentru perioada de valabilitate între 6-12 luni, în prezent existând mai multe bănci de prim rang care sunt dispuse să accepte riscul BCR pentru perioade de până la 2 sau 3 ani (CITIBANK, American Express, Deutsche Bank - BT etc).

Banca Comercială Română a fost desemnată ca reprezentant autorizat al Ministerului Finanțelor pentru derularea următoarelor proiecte:

a) **Împrumuturi guvernamentale externe sau împrumuturi externe garantate de stat,** din care:

Banca Mondială:

- ★ Proiectul pentru Reabilitarea Sectorului Petrolier Românesc
- ★ Proiectul de Dezvoltare Industrială
- ★ Proiectul de închidere a minelor și de atenuare a impactului social
- ★ Proiectul privind Reforma Sectorului Sanitar

Banca Europeană de Investiții:

- ★ Proiectul de modernizare a căilor ferate
- ★ Proiectul de Reconstrucție pentru eliminarea efectelor inundațiilor
- ★ Proiectul RENEL de reabilitare a sectorului termoenergetic
- ★ Proiectul RATB de reabilitare a transporturilor
- ★ Proiectul RADET de reabilitare a sistemului de termoficare

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare:

- ★ Programul de Dezvoltare Utilități Municipale

Japonia:

- ★ Proiectul de Dezvoltare a Portului Constanța - Sud
- ★ Proiectul de Reabilitare a Drumurilor

PHARE – Schema de creditare a IMM – fondul MARR + program RICOP

Alte împrumuturi:

★ Programul pentru alimentarea cu apă la sate și construirea de locuințe sociale

b) **Împrumuturi externe angajate de BCR în nume propriu,** din care:

★ Facilitatea de finanțare a IMM

Banca Comercială Română și-a intensificat prezența directă pe piețele financiare internaționale prin cele 6 subsidiare (Londra, Frankfurt, Milano, Paris, Cairo, Chișinău), și cele 2 reprezentanțe (New York și Moscova).

Toate acestea au constituit o bază solidă desfășurării de către Grupul B.C.R. a unor activități complexe pentru clienți, persoane fizice sau juridice și în domeniul decontărilor comerciale și necomerciale.

În anul 2001, volumul operațiunilor de export decontate a însumat 2,8 miliarde USD, iar a celor de import 2,6 miliarde USD, ceea ce ridică nivelul încasărilor și plăților în valută la 5,4 miliarde USD.

În cadrul decontărilor externe necomerciale efectuate în relațiile cu persoane fizice, juridice, bugetare, organizații obștești sau non-profit, numărul ordinelor de plată primite și emise a ajuns la 244.803, iar al cecurilor procesate la 208.108, valoarea totală a acestor decontări fiind de 533,2 milioane USD.

FOLOSIREA NOILOR TEHNOLOGII ȘI DEZVOLTAREA CANALELOR DE DISTRIBUȚIE MODERNE

Utilizarea noilor tehnologii pentru dezvoltarea și administrarea aplicațiilor informatice, precum și achiziționarea unor module de soft bancar adaptate la standardele internaționale a fost o cerință permanentă, pe care Banca Comercială Română a avut-o în vedere la dezvoltarea și implementarea produselor bancare pe care le oferă clienților săi.

Bazându-se pe o puternică infrastructură tehnică (peste 8.500 PC-uri) și de comunicații (care cuprinde o componentă terestră, utilizând protocolul IP și una prin satelit pentru back-up), a fost dezvoltată rețeaua WAN a băncii, folosind tehnologia Windows 2000, care constituie suportul pentru implementarea produselor soft ce permit oferirea de servicii on-line, decontare rapidă, operativitate în servirea clienților la ghișee, furnizarea de date necesare direcțiilor din centrală și conducerii băncii.

Activitatea de trezorerie a fost complet informatizată prin trecerea în exploatare a modulelor soft achiziționate de la firma Reuters (Kondor+, Diagram, Tib Mercury). Toate operațiunile de dealing executate în front-office sunt validate on-line de către back-office, care generează automat înregistrarea acestora în contabilitate, a mesajelor swift, precum și a raportărilor și situațiilor operative. Fluxul de prelucrare permite securizarea tranzacțiilor și controlul permanent al finalizării acestora. Toate unitățile B.C.R. utilizează componenta Tib Mercury prin care se obțin în timp real cotațiile pentru clienți (licitații, depozite atrase), utilizează chat-ul pentru obținerea cotațiilor pentru tranzacții de mare valoare de la dealerii din Direcția Trezorerie din Centrala băncii. Prin sistemul de management al riscurilor, modulul Kondor+ urmărește on-line încadrarea în limitele pe dealer, bancă, țară, precum și managementul total al riscurilor (de lichiditate, poziție de schimb, analiză GAP etc.).

Prin produsul soft Banktrade, produs aliniat la normele internaționale care reglementează acest sector, se asigură automatizarea operațiilor de afaceri documentare și a plăților externe (acreditive, incasso-uri, garanții, ordine de plată). Se realizează în mod automat gestionarea tuturor operațiilor externe, pornind de la emitere, evidențiere în contabilitate și terminând cu mesaje swift, care se generează și se transmit automat. Aplicația permite, de asemenea, importul automat în bazele de date proprii a tuturor mesajelor swift recepționate de la extern.

Produsele achiziționate sunt integrate în sistemul informatic al băncii prin utilizarea produselor soft de middleware, care au permis realizarea unor interfețe on-line pentru transferul de date.

În luna decembrie 2001 a fost dat în exploatare Centrul de continuare a activității în caz de dezastru, unde au fost instalate aplicațiile critice pentru bancă (Decontări externe, Carduri, Swift, Trezorerie etc.), asigurându-se astfel continuarea activității băncii și în cazul unui dezastru la nivelul echipamentelor instalate în sediul central.

Sistemul informatic permite, pe lângă derularea operațiunilor bancare la nivelul băncii, și asigurarea canalelor de comunicații cu clientul, prin care i se oferă acestuia posibilitatea de a face operațiuni fără a fi necesară prezența la bancă.

Ținând seama de caracterul său de bancă universală, Banca Comercială Română și-a dezvoltat canale de distribuție a produselor și serviciilor în conformitate cu cerințele pieței.

Clienții Băncii Comerciale Române care au optat pentru calea electronică de lucru cu banca și-au manifestat dorința de extindere a facilităților electronice, ajungându-se, în cazul corporațiilor mari (cu subunități în teritoriu), la produse sofisticate dedicate unui cash-management eficient. Acest lucru este posibil datorită gamei de produse oferite de bancă, ce permite optimizarea fluxurilor financiare ale clienților, începând cu plata salariilor prin carduri continuând cu efectuarea pe cale electronică a transferurilor de fonduri interne și internaționale, obținerea în timp real a cotațiilor de pe piața valutară, utilizarea unor produse de trezorerie performante, gestionarea informației financiare obținute pe cale electronică etc.

MultiCash-B.C.R., un produs din gama serviciilor de Electronic Banking, creează clienților din țară posibilitatea de a-și face plățile pe cale electronică, prin calculator, având permanent informații despre situația conturilor. Acest produs permite, de asemenea, realizarea, de la sediul clientului, de licitații, depozite, managementul cash-ului la nivelul corporațiilor mari care au subsidiare, clienți la alte sucursale/agenții B.C.R., prin furnizarea extraselor de cont, virarea zilnică a disponibilului de la subsidiare la sediul corporației.

"e-BCR", lansat cu succes în aprilie 2001, este o dezvoltare a aplicației MultiCash-B.C.R., cu acces prin Internet. Este destinat, în special, întreprinderilor mici și mijlocii cu activitate bancară permanentă.

Mobile Banking, lansat în septembrie 2001, permite deținătorilor de carduri B.C.R., clienți ai rețelei CONNEX, să obțină, prin intermediul unui telefon mobil, oricând și oriunde, informații referitoare la conturile proprii de card și să facă viramente între conturile de card.

Modulul Clientrade al aplicației Banktrade permite clienților persoane juridice să transmită electronic, băncii, datele pentru deschiderea și derularea operațiunilor cu acreditive, incasso-uri, ordine de plată la extern.

Site-ul Băncii Comerciale Române (www.bcr.ro) permite furnizarea de informații pentru clientelă, privind produse/servicii bancare oferite de bancă. De asemenea, se realizează studii, cercetări de piață, se oferă cursurile și dobânzile practicate de bancă, este gestionată corespondența prin poșta electronică, sunt publicate buletine informative.

Confidențialitatea operațiunilor prin canalele de distribuție electronică se asigură prin utilizarea codurilor personale de identificare, folosirea unei rețele dedicate, metode de criptare etc. care, până în prezent, au oferit o securitate totală, fără a se înregistra nici un fel de incident în acest sens.

În afara acestor produse și servicii care facilitează o relație electronică bancă-client, Banca Comercială Română, ca bancă universală, oferă clienților săi și produse tradiționale, având ca suport aplicații informatice, prin rețeaua de unități bancare existentă pe întreg teritoriul României (depozite, credite, transferuri interne intra și interbancare, plata utilităților etc.)

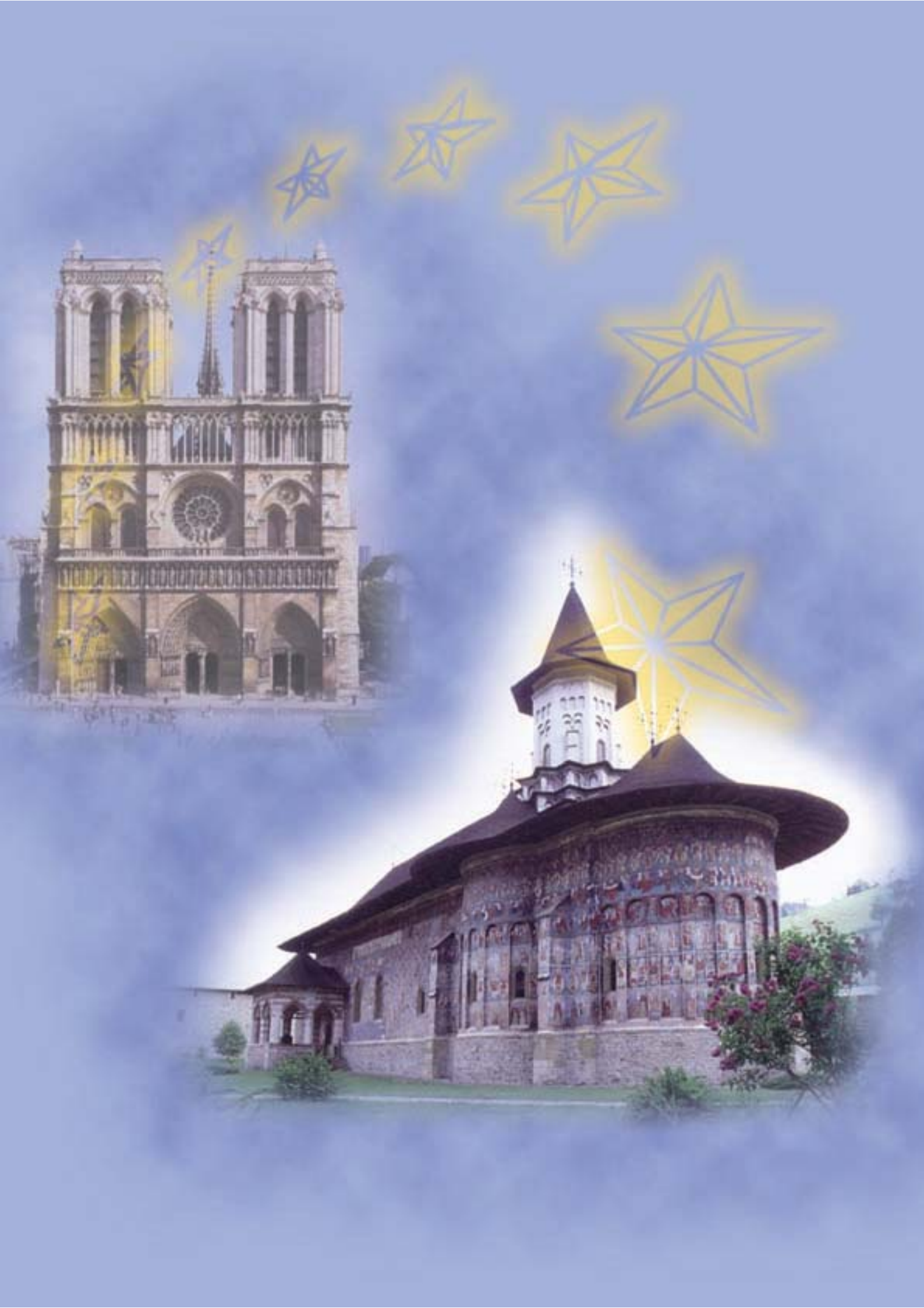

MANAGEMENTUL RISCULUI

Banca Comercială Română acordă o atenție deosebită gestionării prudente a riscurilor asociate activităților sale, în efortul de a asigura creșterea stabilă a profitului. În vederea eficientizării acestui proces a fost necesară promovarea unor măsuri uniforme de monitorizare a riscurilor, în paralel cu elaborarea de proceduri interne de lucru, puse de acord cu prevederile legislative și strategia băncii în domeniu.

Riscul de credit

Unul din obiectivele strategice ale băncii îl constituie evaluarea, monitorizarea și diminuarea riscului de credit, care derivă atât din activitatea de creditare propriu-zisă cât și din alte categorii de tranzacții, cum sunt: acordarea de scrisori de garanție, deschiderea/confirmarea de acreditive, scontarea efectelor de comerț etc.

Pentru evaluarea riscului de credit, banca utilizează un sistem intern de rating de credite și o metodă de analiză economico-financiară computerizată, similare cu cele utilizate de băncile străine.

Sistemul de rating de credite al B.C.R. este de tip bidimensional, care coroborează rezultatele analizei caracteristicilor clientului (aspectele generale, cele financiare, poziția în ramură/subramură, managementul și strategia acestuia) cu cele ale creditului (istoricul relației de credit, îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, serviciul datoriei, sursa de rambursare și natura colateralelor). Pentru evaluarea riscului de credit al persoanelor fizice, banca utilizează un sistem scoring de analiză.

În ceea ce privește monitorizarea riscului de credit față de principalii clienți care înregistrează expuneri semnificative, banca a stabilit limite de expunere la risc (nivelul maxim potențial la care se poate expune banca față de clientul respectiv) și urmărește încadrarea în permanență a angajamentelor acestora în limitele de risc stabilite.

Totodată, banca urmărește lunar angajamentele primilor 100 de clienți ai băncii și ale clienților care au calitatea de “debitor unic”, expunerile mari și angajamentele persoanelor aflate în relații speciale cu banca în vederea realizării unei dispersii corespunzătoare (pe categorii de clienți, pe unități teritoriale) a riscului din activitatea de creditare.

De asemenea, se monitorizează și se raportează lunar la Centrala Riscurilor Bancare (CRB) din cadrul Băncii Naționale a României, angajamentele clienților B.C.R. mai mari de 200 milioane lei. Prin consultarea bazei de date la nivel național a CRB, se obțin permanent informații cu privire la expunerea clienților față de sistemul bancar românesc și modul de respectare a obligațiilor acestora față de celelalte bănci din sistem.

Riscul de lichiditate

Banca Comercială Română și-a menținut în permanență un nivel foarte bun de lichiditate, monitorizând și cuantificând atent acest indicator.

În urma intrării în vigoare a Normelor BNR nr. 1/2001 privind lichiditatea băncilor, B.C.R. și-a aliniat obiectivele sale strategice în ceea ce privește lichiditatea la reglementările impuse de banca centrală.

În gestionarea riscului de lichiditate se utilizează deopotrivă managementul prin obiective și managementul prin excepții.

Banca a elaborat norme și proceduri de lucru în legătură cu liniile orientative pentru plasamente, limitele valorice pentru supravegherea riscului de lichiditate față de o singură persoană, sistemul de indicatori prin care este monitorizat riscul de lichiditate.

Pe parcursul anului 2001, B.C.R. a acționat în calitate de plasator net în lei și valută pe piața interbancară. Plasamentele pe piața interbancară în lei s-au efectuat în principal la Banca Națională a României dar și la băncile comerciale românești cu situații financiare solide, în cadrul limitelor de expunere la risc stabilite. În ceea ce privește plasamentele pe piața interbancară în valută, acestea s-au efectuat în special la băncile internaționale de prim rang, parteneri tradiționali de afaceri ai băncii noastre.

Pe fondul creșterii progresive a încrederii clientelei în sistemul bancar românesc, B.C.R. a adoptat și în anul 2001 o serie de măsuri menite să mărească independența financiară a băncii, prin reducerea ponderii resurselor atrase de la băncile comerciale partenere în total resurse, în paralel cu creșterea maturității resurselor atrase.

Banca elaborează prognoze privind evoluția pe termen mediu a resurselor și plasamentelor și utilizează pârghiile monetare și de credit pentru a asigura un management al lichidității eficient, care să permită depășirea fără eforturi majore a unor situații conjuncturale nefavorabile.

Riscul ratei dobânzii

Riscul aferent ratei dobânzii este analizat prin prisma activelor și pasivelor purtătoare de dobânzi, cu anticiparea influențelor asupra profitului băncii în contextul evoluției pe piață a ratelor dobânzilor.

În ceea ce privește riscul de rată a dobânzii în lei, B.C.R. practică dobânzi variabile pentru majoritatea resurselor atrase de la clientela nebancară, iar pe partea de activ, creditele acordate clientelei au prevăzute clauze conform cărora nivelele de dobândă sunt de asemenea revizuibile.

În aceste condiții eforturile băncii s-au concentrat pe echilibrarea în volum și pe termene de maturitate reziduală, a posturilor bilanțiere în lei care sunt purtătoare de dobânzi fixe. Astfel, banca acordă o atenție deosebită evoluției, structurii și maturității reziduale a pasivelor cu dobândă fixă de tipul certificatelor de depozit nenominative și certificatelor de depozit cu discount, care sunt contrabalansate prin portofoliul de titluri de stat în lei. B.C.R. urmărește încadrarea permanentă în limitele stabilite pentru raportul dintre diferența între activele și pasivele cu grad ridicat de senzitivitate a ratei dobânzii și total active. Simulările efectuate periodic au ca scop evidențierea pierderii potențiale, pe care ar înregistra-o banca în urma modificărilor adverse a ratelor de dobândă raportată la mărimea capitalului propriu.

Influența riscului ratei dobânzii în ceea ce privește activele și pasivele băncii exprimate în devize este mult mai redusă decât în cazul posturilor bilanțiere exprimate în lei. Banca acordă o atenție deosebită relației cost de oportunitate-risc de rată a dobânzii, urmărind menținerea permanentă a unui raport optim prestabilit între resursele și plasamentele cu dobândă fixă.

Riscurile operaționale

Diversificarea continuă a activității băncii și a condițiilor în care aceasta își desfășoară activitatea determină necesitatea monitorizării atente a riscurilor operaționale.

Astfel, procesul de gestiune a acestor riscuri se circumscrie unei viziuni sistemice, care presupune descifrarea profilului de risc al gamei de produse și servicii bancare oferite clientelei, mergând până la configurarea riscului fiecărei entități componente a rețelei băncii.

Un rol important în cadrul riscurilor operaționale îl constituie efectuarea decontărilor cu/fără numerar, iar pentru diminuarea acestor riscuri banca efectuează o analiză atentă a bonității clienților care solicită și utilizează astfel de instrumente.

În scopul diminuării riscului operațional și a riscului de credit, se consultă baza de date de la BNR – Centrala Incidentelor de Plăți (CIP), cu ocazia deschiderii de conturi pentru clienții noi, când se analizează solicitările de credite și ori de câte ori se consideră necesar.

În cazul înregistrării incidentelor de plăți majore cu cec, titularilor de cont care sunt notificați de bancă la CIP li se impune regimul interdicției bancare, iar reprezentanții CIP, în vederea evitării riscului ca acești clienți să producă noi incidente de plăți, transmit informația, în aceeași zi bancară, tuturor centralelor băncilor din sistem.

Riscul de mediu economic

Pornind de la multitudinea factorilor de mediu, endogeni sau exogeni băncii, care pot influența activitatea generală a băncii, s-a creat o structură internă care urmărește permanent principalele evoluții ale economiei naționale, în scopul determinării efectelor posibile asupra rezultatelor financiare ale băncii.

Pe baza evoluției principalilor indicatori macroeconomici cât și a celor înregistrați la nivelul principalelor activități ale economiei, Banca Comercială Română analizează și ajustează periodic, folosind un sistem de analiză de tip scoring, limitele de expunere față de principalele sectoare economice, urmărind orientarea plasamentelor sale către sectoarele viabile și performante.

Riscul de insolvabilitate

În scopul realizării obiectivului de optimizare a relației dintre riscurile asumate și rentabilitatea obținută din activitatea bancară, se analizează periodic evoluția gradelor medii de risc ale principalelor categorii de active bilanțiere și elemente din afara bilanțului contabil, în corelație cu eficiența acestora, în vederea identificării plasamentelor care corespund cel mai bine cerințelor de limitare a riscului și de maximizare a profitului băncii.

Fiecare element de activ bilanțier și din afara bilanțului contabil din portofoliul băncii este clasificat lunar pe grade de risc în funcție de tipul acestuia, de entitatea de risc și de eventualele contragaranții primite de bancă, în vederea calculării expunerii totale de risc și a determinării indicatorilor de solvabilitate, care exprimă gradul în care fondurile proprii și respectiv capitalurile proprii acoperă riscul portofoliului băncii.

Banca Comercială Română monitorizează permanent încadrarea indicatorilor de solvabilitate în limitele minime prevăzute de normele prudențiale ale BNR, respectiv 8% pentru rata de adecvare a capitalului calculată ca raport între capitalurile proprii și expunerea netă din activele bilanțiere și extrabilanțiere și 12% pentru indicatorul de solvabilitate calculat ca raport între fondurile proprii ale băncii și expunerea netă din activele bilanțiere și extrabilanțiere.

Riscul valutar

Riscul valutar al băncii este gestionat în cadrul unor reglementări interne care impun anumite restricții. Banca își gestionează expunerea față de fluctuațiile cursurilor de schimb prin modificarea mixului de active și pasive și prin participarea la operațiuni de schimburi valutare interbancare sau swap pentru a ajusta intrările sau ieșirile lei/valută.

Conform reglementărilor BNR, echivalentul în lei al activelor și pasivelor în valută este calculat zilnic.

Riscul de țară, de bancă și societăți de asigurare-reasigurare

Banca dispune de un sistem propriu de evaluare a riscului în cazul băncilor partenere cu care intră în relații de afaceri și a societăților de asigurare-reasigurare.

La baza analizei activității băncilor față de care B.C.R. își asumă riscul derulării tranzacției stă un sistem de analiză a indicatorilor de performanță și a informațiilor nonfinanciare, care conduc la clasificarea băncilor pe categorii de risc, iar ca principiu general, expunerea B.C.R. față de acestea se stabilește diferențiat, în funcție de riscul aplicabil fiecărei categorii de tranzacții.

Tranzacțiile de trezorerie sunt urmărite prin intermediul aplicației KONDOR + (produs REUTERS) care permite vizualizarea acestora și a gradului de utilizare în timp real, ceea ce permite evaluarea în orice moment a riscurilor plasamentelor la alte bănci din țară și străinătate.

Principalele categorii de risc sunt analizate în comitetele interdepartamentale, constituite în baza legii bancare și coordonate de membrii conducerii băncii.

- ★ Comitetul de credite: analizează și aprobă cererile, însoțite de documentațiile corespunzătoare, pentru creditele solicitate, emiteri de scrisori de garanție, precum și modalitățile de recuperare a creanțelor decurgând din credite neperformante care implică utilizarea provizioanelor de risc constituite.
- ★ Comitetul de risc este organ de sinteză consultativ și colaborează cu toate direcțiile din centrala băncii care administrează riscuri bancare. Comitetul de risc analizează condițiile de producere a riscului bancar și propune politicile băncii pentru protecția împotriva riscurilor generate de activitatea de creditare, tranzacții comerciale și alte activități desfășurate de bancă în interesul clienților din țară și străinătate.
- ★ Comitetul de administrare a activelor și pasivelor este organ de sinteză cu caracter consultativ, care urmărește protejarea acționarilor și deponenților, menținerea unei lichidități suficiente pentru acoperirea cerințelor de cash-flow, investirea profitabilă a surplusului de lichidități, managementul gapului ratei dobânzii pentru a maximiza profitul în cadrul limitelor de risc, stabilirea prețului produselor pentru a sprijini managementul activelor și pasivelor și maximizarea veniturilor băncii.

OBIECTIVE GENERALE ALE STRATEGIEI PENTRU PERIOADA 2001-2004

Având în vedere estimările noastre cu privire la evoluția mediului de afaceri intern, obiectivul strategic fundamental pe care îl urmărim în perioada următoare constă în consolidarea poziției pe piață a Grupului B.C.R. ca furnizor de servicii financiare integrate.

Dorim să ne menținem statutul de lider în cadrul sectorului bancar românesc și să câștigăm, prin intermediul subsidiarelor financiare, cote de piață comparabile cu cele ale băncii mamă și în domeniul intermedierii de valori mobiliare, a leasing-ului, asigurărilor, managementului de active și fondurilor de investiții.

Strategia noastră de dezvoltare este construită pe 3 piloni de bază:

- ★ creșterea valorii adăugate pentru acționari și clienți, pe seama creșterii sustenabile a profiturilor și a calității prestațiilor Grupului;
- ★ îmbunătățirea productivității, reflectată de reducerea raportului cost/venituri, în condițiile consolidării platformei informatice și implementării sistemului TQM;
- ★ angajarea prudentă a resurselor financiare, prin gestionarea adecvată a riscurilor specifice.

În perioada următoare vom continua să dezvoltăm activitatea de corporate banking ca activitate nucleu a Grupului, punând accent pe finanțările complexe structurate pe proiecte și serviciile de investment banking. Finanțarea comerțului exterior va rămâne, de asemenea, o zonă de interes pentru operațiunile băncii mamă și ale subsidiarelor din străinătate, urmărindu-se o mai bună promovare a serviciilor de factoring și forfetare, precum și a instrumentelor de hedging al riscului valutar.

Grupul Banca Comercială Română se adresează tuturor categoriilor de agenți economici, printr-o ofertă diferențiată în funcție de nevoile specifice ale acestora. Clienții noștri sunt atât companii mari, cu rețele naționale, cât și numeroase întreprinderi mici și mijlocii.

O altă direcție importantă a strategiei de dezvoltare o reprezintă extinderea activității de retail banking, domeniu cu un potențial de afaceri în creștere, pe care îl vom aborda pe mai multe dimensiuni: creditul de consum, produsele de asigurări, instrumentele de economisire și investiții, serviciile de decontare. De asemenea, se va acționa pentru creșterea numărului de carduri emise si extinderea utilizării acestora ca instrument de plată și de creditare. Faptul că în cadrul sistemului dispunem de cea mai largă bază de clienți persoane fizice și că ne bucurăm de cea mai mare cotă de încredere în rândul opiniei publice ne obligă la continuarea eforturilor de diversificare a ofertei noastre de produse și servicii retail și a canalelor de distribuție utilizate, pentru a răspunde de o manieră adecvată cerințelor acestui segment de clienți din ce în ce mai activi și mai sofisticați.

Prin creșterea portofoliului său de afaceri, alocarea cât mai eficientă a resurselor, controlul strict al riscurilor și mai buna valorificare a sinergiilor interne și avantajelor competitive, Grupul Banca Comercială Română intenționează să mențină ritmurile dinamice de creștere a profitului net pe care le-a înregistrat în ultimii ani, astfel încât, la orizontul anului 2004, valoarea reală a acestuia să se dubleze comparativ cu realizările din 2000.

Concomitent, ne vom preocupa de asigurarea unei capitalizări corespunzătoare a tuturor societăților care constituie Grupul, potrivit marjelor de risc asumate în activitatea acestora și țintelor de rentabilitate stabilite pentru protejarea interesului acționarilor noștri.

Creșterea consecventă a performanțelor noastre financiare și a gradului de confidență a clienților în soliditatea parteneriatului pe care îl oferim confirmă succesul orientărilor strategice pe care le-am adoptat și ne dau convingerea că suntem pregătiți să acționăm în mod competitiv ca factor activ pentru integrarea României în structurile euro-atlantice.